

FÜLÖPKEI HÍRVIVŐ

A Fülöpjakabi Polgármesteri Hivatal lapja ❄️ 1995 December

Testületi munka

A november 27-i ülésen a község egészségügyi ellátásáról hallgatott meg beszámolót a Képviselő-testület.

Dr. Czabán Edit a fogászati ellátásról elmondta, hogy a július 1-től életbelépett rendelkezések értelmében az Országos Egészségbiztosítási Pénztár leszűkítette az általa finanszírozott fogorvosi, fogtechnikai munkák számát. Ennek következtében szinte a felére visszaesett a fogorvosi ellátást igénybe vevők száma.

A területi ellátást továbbra is a kunszállási fogorvosi rendelő végzi. A biztosítottak által térítésmentesen igénybevehető szolgáltatások köre nagyon korlátozott lett. Ez csak a sürgősségi ellátást és bizonyos korcsoportok ellátását érinti, erről a fogorvosi rendelőben kaphatunk pontos információt.

A fogászati rendelés ideje:

- Hétfő, Csütörtök: délelőtt;
- Kedd, Péntek: délután;
- Szerda: Iskolafogászat.

Lehetőség van időpont-egyeztetésen alapuló kezelésre, melyet személyesen, vagy a 378-164-es telefonon lehet megbeszélni.

Hétfőn és ünnepnapon ügyelet:

- 09-12 Kiskunfélegyháza;
- 10-22 Kecskemét.

Dr. Jakab Tibor elmondta, hogy a háziorvosi rendelő és a háziorvosi ellátás működésének személyi, tárgyi pénzügyi feltételei biztosítottak.

Az egészségügyi ellátás és a lakosság egészségi állapota szoros összefüggésben áll a gazdasági, társadalmi és környezeti hatásokkal. Az Országos és Bács-Kiskun megyei adatok a lakosság egészségi állapotának romlását jelzik, és ezzel kell számolni Fülöpjakabon is. Előtérbe kerül az elsődleges és másodlagos megelőzés, valamint a helyi összefogás a romló tendenciák megállítására.

- Nyomasztó problémát jelent az alkoholizmus, számszerű adatunk nincs (kevés betegünk jut el az alkohológiára) de ennek jelenlétét mindenki láthatja, nagyon sok család szenved. Többet kellene foglalkozni a megelőzés lehetőségeivel, bár eszközeink szűkösek.

- A kézi gyógyszerész a lakossági igényeknek megfelelően működik, bár felvetődött a gyógyszerkiadásnál a számlát adó pénztárgép beállításának

"jogi szükségszerűsége".

A kérdésről a vita azzal zárult, hogy a kézi gyógyszerész a pénztárgép üzemeltetését jogszabály nem írja elő, annál is inkább, mivel az itteni gyógyszerforgalom az ellátó gyógyszerész pénztárgépébe már rögzítésre kerül. Bevezetésre kerül, hogy az itt kiváltott gyógyszerrel az összeadó gép által rögzített blokkot kap mindenki. Az itt felírt gyógyszer más gyógyszerészben is kiváltható.

- A körzeti védőnő a munkáját lelkiismeretesen végzi, a tanácsadások rendszeresen vannak szervezve. A védőoltással történő ellátás minden előírt korcsoportban pontosan megtörtént. A szülővel kialakított kapcsolata harmonikus, jó.

- Az egészségügyi nevelő - megelőző munka folyamatos volt. ennek kiszélesítését jelentheti az a megyei szintől jött kezdeményezés, hogy alakítsunk helyben "Egészségnevelő Csoport"-ot. Ebbe a helyi társadalom minden rétegét be lehet vonni, hiszen e munka nemcsak az egészségügy feladata.

Csáki Béla
polgármester

TELEFONHÁLÓZAT BŐVÍTÉS !

Telefonhálózat bővítésre kerül sor 1996. év első felében bel- és külterületen egyaránt. Kérjük igényét mielőbb jelezze a Fülöpkei Polgármesteri Hivatalban.

Szilveszteri bál a RÓNA PANZIÓBAN!

Jegyek még kaphatók korlátozott mennyiségben. Vacsora, műsor, zene, tánc, tombola.

Ára: 3.000.- Ft/fő

Asztalfoglalás:

378 056 telefonon

vagy személyesen.

Egy kis honismeret

Csatlakozott pusztából lett egykori félegyházi határrész: **Fülöpjakab**

Félegyháza kiterjedt határát körüljárva azt látjuk, hogy a határrészek egymáshoz, a városhoz való viszonyában különleges helyet foglalt el egykor a város területéhez térben mindössze egy határponton kapcsolódó Fülöpjakab puszta. Történetileg kissé vissza kell mennünk a redempciót, az önmegváltást megelőző múltba, hogy az összefüggéseket, a változások utáni helyzetet annál könnyebben meg tudjuk érteni.

Jakabszállás, melynek részterületéről szól mostani írásum, régi kun település volt. Létezését a XIV. századtól történeti források bizonyítják. 1342-ből okleveles adatunk van arról, hogy Jakabszállás területét Buthemer Jakab kun kapitány és - még 1447 után is - annak leszármazói birtokolták. Gyárfás és mások szerint is, a kun település helynevének Jakab személynevi előtagjában az egykori tulajdonos nevét őrizzük, a hozzákapcsolt szállás - szállása a betelepített kun nemzetség csoportos lakóhelyére mutat. A népi szóhasználatban rövidítve csk Jakab-nak mondták a helynevet; szófajtsük szerint a Jakab nevű legelső települőhöz kötötték annak eredetét. A halasi székhez tartozó kun település a török időben elnéptelenedett. Ettől kezdve Jakabszállás pusztát Kecskemét város bérelte egészen a redempcióig.

1745-ben a redempció előkészítése során, a királynői adománylevél feltételeinek teljesítése érdekében, összeírták az egykori jász és kun területeket, köztük Jakabszállást is, és meghatározták területi arányok szerint a Hármaskerület minden egyes községének, s a hozzájuk tartozó pusztáknak a redempcionáris, vagyis megváltási összegét.

A módosított felosztási terv szerint Jakabszállása - Jakabszállás pusztának fele Szabadszállásé lett 4500 rajnai forintért; egy-egy negyedét pedig Fülöpszállás és Majsza kapta 2.250 - 2.250 rajnai forintért.

A redimáló (megváltó) anyaközségek a megváltott pusztarészek nevéhez megkülönböztetésül előtagként adták saját nevüket. Így lett a háromfelé osztott pusztából Szabadszállási-Jakabszállás; Fülöpszállási-Jakabszállás; Majsai-Jakabszállás. A névelemek kettőzése miatti hosszú és nehézkes helyneveket a népi névhasználat ésszerűen lerövidítette, és a mindennapi gyakorlatban a Szabadjakab, Fülöpjakab, Majsajakab névalakokat használta. Mostani témánkra vonatkozva megjegyzem, hogy Fülöpjakab neve a városunkkal való kapcsolatok erősödése folytán tovább egyszerűsödött Jakab és a kedveskedő hangulatú Fülöpke névalakkal (a cikk további részében következetesen a Fülöpjakab nevet fogom használni).

A fülöpszállási Jakabszállás redempciókor Fülöpszállás községnek meglehetősen távol eső határrésze lett. A tulajdonos község e pusztát kezdetben mint osztatlan közbirtokossági vagyont közelgelőként hasznosította. A gabonatermelésre való fokozatos áttérés idején, 1840-ben és 1851-ben birtokarányosan kezdett részleges pusztaosztás csak 1880-as években fejeződött be, s alakult ki a végleges birtokszerkezet.

Fülöpjakab puszta a tulajdonos anyaváros községétől az akkori közlekedési viszonyok között igen távol esett. A 40 kilométernyi távolság áthidalása a legelőként való pusztahasználatkor - figyelembe véve az évenkénti 1-1 ki- és behajtást - különösebb gondot még nem jelentett.

A puszta felosztása és fokozatos benépesülése után azonban a távolsági hátrányok a közigazgatási-, oktatási-, művelődési-, egészségügyi, stb. ellátásban egyre nyomasztóbban jelentkeztek; mind nehezebbé tették a pusztai emberek életét. Figyelembe véve az új benépesítők származási helyének etnikai és egyéb kapcsolatait, természetes módon alakult ki bennük a határrészhez közelebb lévő és dinamikus fejlődő város, Félegyháza felé való vonzódás és kapcsolat-teremtés szándéka. Az új lakosok Félegyházáról, Kecskemétről és a szomszédos pusztákról jöttek. Az összes települési összetevőkre tekintettel a félegyházi betelepülők voltak a legelőnyösebb helyzetben. 1851-ben, amikor Fülöpszállás város jakabszállási homokját szőlőföldként örökre eladta, 128 félegyházi személy vásárolt belőle. A jakabi szőlőhegy így mintegy térbeli folytatása lett az északnyugati irányban az itthoni galambosi szőlőknek. Emberöltönyi idő eltelté után olyan népességi arány alakult ki a pusztán, hogy az esedékes állami adó 2/3-ad részét már félegyháziak fizették.

A Jászkun Kerület 1876-ban történt megszüntetése után kialakult új közigazgatási szerkezet minden téren végképpen eltávolította egymástól Fülöpszállást és Fülöpjakab pusztát. A pusztai lakosok kérésére 1881-ben Fülöpjakabot közigazgatásilag Kiskunfélegyházához csatolták; 1890-ben központilag kimondták a már szinte a félegyházi határrészbe eső terület önálló pusztá jellegét, meghagyva a közigazgatási feladatok további félegyházi ellátását.

A második világháború utáni nagy társadalmi változások sodrásában szerte az országban községnyi határrészek alakultak önálló községgé. E folyamat hatásaként Fülöpjakab puszta lakossága is - régi vágyának teljesedéseként - el akart szakadni a várostól, önálló községként szeretett volna válni. A kérelem alaposágát még népszavazással is próbálták megerősíteni. Az 1948. december 12-én tartott jogi aktus nem hozta meg az önállósodni vágyók örömét, ugyanis a puszta lakosságának többsége továbbra is a városhoz való tartozás mellett szavazott.

Pár év múltán a fülöpjakabiak újabb önállósodási akciójára a városi tanács végrehajtó bizottsága 1952. augusztus 9-én egyhangúlag hozott határozatával hozzájárult ahhoz, hogy Fülöpjakab az anyavárostól elválva, a szomszédos Kunszállás községgel egyesülve, önálló községgé alakuljon.

Az történt tehát, hogy a két volt jakabi rész, a fülöpkei és a majsai, közigazgatásilag egyesült. Az új település a Kunszállás helynév felvételével - nagyon helyesen - a régi kun települések 2 elemes (Kun+szállás) névmoddelljét újította meg.

37 év sokoldalú tapasztalatai igazolják, településfejlődési adatok mutatják, hogy a volt két jakabi puszta egysége, s ezen belül a fülöpkeiek önállósága valósult meg akkor. A hozzájuk tartozott egykori fülöpkei határrész önállósága csak 1989. január elsejétől vált valósággá: Fülöpjakab önálló község lett.

Fekete János

Egy kis visszaemlékezés

A nyugdíjas klub egyik tagja Dinnyés Antalné gyermekkori Karácsonyra emlékezik vissza. Az 1930-as és 40-es években sok keresztény családnál szent Karácsony este elhangzott az alábbi kis versike:

Karácsonyfa alatt

Eljött a nap mit várva vártunk,
Az égen hajnal fény ragyog,
Jézuska fáját im elhozták
A halkán szálló Angyalok.

Köszönjük Néked édes Jézus,
Hogy Szíved minket úgy szeret.
Az Angyalok dalával együtt
Dicsőítjük ma szent Neved.

És ha elmúlik majd a Karácsony,
Te akkor is maradj velünk,
míg élünk, ezt a kis családot
Szeresd ó édes Istenünk !

ADVENTI GONDOLATOK

1995. decembe 3. ADVENT első vasárnapja.

ADVENT - ez a szó Várakozást jelent.

ADVENT - a boldog várakozás, az ajándékgyűjtés, a Karácsonyvárás ideje.

Ki-ki másként értelmezi az Ádventet. Mindenki egyéni természetének, lelki adottságának - értékítélete szerint várja a Karácsonyt. Reméljük kevés az az ember, akinek csak munkaszüneti napot jelent. Emberek vagyunk mély, silány, esetleg gazdag lelki étellel, gondolatokkal. Tetteinkkel, cselekedeteinkkel mérjük meg magunkat és egymást. Ki mit tett magának, családjának, barátainak, - felmérjük, mit tettünk jól vagy rosszul. Advent jelzi, év vége közeledik, melyben egy kicsit mérleget készítünk testi és lelki munkáinkról. Elgondolkodunk. és ha hibáinkat felismerjük, tudjuk mit kell cselekednünk saját magunk megsegítésén ebben az Adventi csendben.

Az embereket szeretetünkön keresztül megismerjük, az ember szeretetét elsősorban családjában, gyermekeiben, unokáiban éli meg bensőségesen, de szereti felebarátját, mint önmagát, szereti szomszédait, közvetlen barátait, de szereti munkáját is.

Szeretnünk kell nemcsak saját elképzelésünk szerint, hanem a MÓZESI törvények megtartásával. A szeretet óriási erőt ad mindenkinek, elsősorban jószándékot, segíteni akarást a másikon és békességet.

ADVENT fokozott odafigyelés legyen lelkünk építésére, hiszen a Karácsony a kis Jézus születése minden keresztény ember számára újból elhozza az újjászületés reménységét is.

ADVENT - a sötétségből, a Karácsonyi világosságba, a ragyogásba érünk.

A szent estét (1995. december 24-ét) már minden keresztény ember boldog készülődéssel várja. A csodálatos éjféli misét, ahol felszabadultan énekelhetjük a "Megszületett a Kisjézus"-t, a "Mennyből az angyal"-t és a többi gyönyörű Karácsonyi éneket.

Karácsonyfaíink fel lesznek díszítve, alatta a szeretteinknek szánt ajándékokkal. Hát készülünk Adventben úgy, hogy legyen lelkünk is feldíszítve jóssággal, szeretettel és békességgel, hogy az Adventi koszorú negyedik gyertyáját is meggyújtva mondhassuk egymásnak: **BOLDOG KARÁCSONYT !**

Fülöpjakab, 1995. December.

**KEGYELEMTELJES ÁLDOTT KARÁCSONYT ÉS
BÉKÉS MEGSZENTELT ÚJÉVET KÍVÁNNAK
A NYUGDÍJAS KLUB TAGJAI
Valamint Báthoriné**

Amit az influenzás megbetegedésekről tudni kell

A légutak fertőzései valószínűleg a leggyakoribb emberi megbetegedések. Míg a felnőttek többsége számára ez csupán különböző kellemetlenségeket, munkaképtelenséget és idővesztést okoz, fiatal gyermek és időskorban súlyos kórképeket hoznak létre. Idősebb gyermekekben és felnőttekben ezen vírusfertőzések nagy része specifikus kezelés nélkül gyógyul és a bakteriális szövődmények kockázata nem jelentős. Kisgyermekben és idősebb korban a bakteriális felülfertőződés növeli a betegség időtartamát és a mortalitási arányokat.

Az influenza hirtelen kitörő lázzal, borzongással, rossz közérzettel, köhögéssel, náthával, és izomfájdalmakkal kezdődik. A fájdalom, a láz, és az elesettség súlyosabb a hurutos tüneteknél, az esetek rendszerint járványosan jelentkeznek. Különböző időközönként epidémiák (járványok) formájában jelentkeznek. A vírusnak több típusa ismeretes, amiket az A, B és C csoport jelöl.

A láz 1 - 7 napig tart, a beteg nátháról, száraz köhögéssről, és torokfájásról panaszkodik. Főbb tünetei: a garat enyhe belőveltsége, a kipirult arc és a szemkötőhártya gyulladás.

Gyakori szövődmények: arc és homloküreg-gyulladás, középfül-gyulladás, hörghurut és tüdőgyulladás.

Megelőzés: Az influenza oltás néhány hónaptól egy évig tartó védekezést eredményez. Az oltás az őszi folyamán, minden évben javasolt 65 éves kor felett, gyerekeknek, idült tüdő-, szív vagy más súlyos betegségben szenvedők részére.

Kezelés: Az influenzában szenvedő betegek nagy része ágynyugalmat kíván. Láz-, fájdalom és köhögéscsillapítók szedése indokolt. Az antibiotikumokat a bakteriális szövődmények kezelésére tartjuk fenn. Lázcsillapítóként, főleg gyermekeknek, amidazophent, gemicidet, algopyrint alkalmazunk. Amennyiben a lázcsillapítás nem eredményes, kisgyerekeknek hűtőfürdővel próbálkozhatunk. Az influenza gyógyításában szerepet kapnak a vírusellenes szerek (amantadin, Virolex, Isoprinosin stb.).

Fontos, hogy a beteget izoláljuk, a gyerekeket közösségtől tartsuk távol, a lakás levegőjét szellőztetéssel gyakran cseréljük. Lényeges a fokozott folyadékfogyasztás gyógyteák, vagy gyümölcslevek formájában. Célszerű a vitaminok adása, főleg C-vitamin formájában.

Dr. Jakab Tibor

Hegyközség alakult !

December 4-én 11 fővel megalakult a Fülöpjakabi Hegyközség. Jelenleg ugyan nem nagy szőlőterülettel rendelkezik a község, de a törvény most tette lehetővé a hegyközség megalakítását. Később ez rendkívül nehézkes lenne, viszont ha a jövőben valaki szőlőtelepítésre gondol, ez csak ott lehetséges ahol ez a szervezet létezik. Fülöpjakabon a "Nagyüzemi Mezőgazdasági Termelés" bevezetéséig jelentős Szőlő - gyümölcs termelés folyt, a szőlőhegyekben gondozott kisparcellák voltak, hagyománya volt e kultúrának. Jelenleg ugyan ez csak a szőlő-bor termelésre vonatkozik, de vannak jelzések, hogy a gyümölcskültúra is e törvény hatálya alá kerül. Egyre többen gondolkodnak gyümölcsös telepítésben, a támogatás megszervezésétől kezdve az értékesítésig a hegyközségnek döntő szerepe lehet.

A hegyközség elnökének Csáki Bélát, a hegybírónak Báthori Istvánnét választották meg a jelenlévők.

SPORT

Három fülöpjakabi labdarúgó csapat is benevezett az 1995/96-os jakabszállási teremlabdarúgó-bajnokságra, mely a "FA kupa" elnyeréséért folyik.

Röviden a csapatokról:

ALFA-94 a szabadidős klub csapata, kapitánya Dinnyés Imre. Ők már a 94/95-ös bajnokságon is részt vettek.

FÜLÖPJKAB néven szereplő csapat kapitánya ifj. Bakró László, fő támogatójuk a KISKUN Autósiskola Kft. és az OTP Garancia Biztosító.

PAPA KANYAR A kanyari Büfé környékén szerveződött a csapat, kapitánya Mizsei Ferenc, fő támogatójuk és névadójuk Szabó Lajos vállalkozó.

A bajnokság nov. 22-én kezdődött, a sorsolás az 5. fordulótól a következő:

SPORT

dec. 20. Szerda: 20,00 Fülöpjakab - Jakabszállás I.

dec. 21. Csütörtök: 19,00 ALFA-94 - Kunszállás

20,00 Nyüzsöge - Papa kanyar

1996. jan. 3. Szerda: 19,00 ALFA-94 - Terranova

jan. 4. Csütörtök: 18,00 Fülöpjakab - Jakabszállás II.

19,00 Papa kanyar - Jakabszállás I.

jan. 10. Szerda: 19,00 Gyöngyösi - Fülöpjakab

jan. 11. Csütörtök: 18,00 Nyüzsöge - ALFA-94

19,00 Jakabszállás II. - Papa kanyar

jan. 17. Szerda: 20,00 Papa kanyar - Gyöngyösi

jan. 18. Csütörtök: 19,00 Kunszállás - Fülöpjakab

20,00 ALFA-94 - Jakabszállás

jan. 24. Szerda: 19,00 Fülöpjakab - Papa kanyar

20,00 ALFA-94 - Jakabszállás.

Sikeres szereplést, jó eredményeket kívánunk a csapatoknak, akik várják a szurkolók buzdítását.

SPORT